**Департамент культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації**

**ОКЗ «Харківський науково-методичний центр
охорони культурної спадщини»**

ОКЗ «Харківський художній музей»

Харківське відділення Національної спілки краєзнавців України

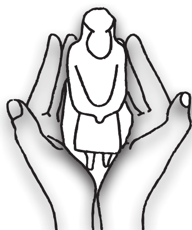
**Центр українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна**

Тези доповідей учасників

XXVIII Міжнародної наукової конференції «Слобожанські читання»

Конференція проходить з нагоди
Міжнародного дня пам'яток і визначних місць,
Дня пам'яток історії та культури,

присвячена 370-річчю міста Харкова
(1654–2024)

18 квітня 2024 р.

м. Харків

УДК 719+908+930.85](477.54/.62)(063)

Публікується за рішенням засідання науково-методичної ради Харківського художнього музею (протокол № 3 від 7 березня 2024 р.).

А16 Тези доповідей учасників XXVIII Міжнародної наукової конференції «Слобожанські читання». – Харків : Курсор, 2024. – 144 с.

ISBN 978-617-8057-10-7

До збірки включені тези доповідей учасників XXVIII Міжнародної наукової конференції «Слобожанські читання», що проходить з нагоди Міжнародного дня пам'яток і визначних місць, Дня пам'яток історії та культури, присвячена 370-річчю міста Харкова (1654–2024).

ISBN 978-617-8057-10-7

катедрою Валентина Дмитровича, а лише Центром медичного краєзнавства, який 2018 року названий на честь професора. Щороку до меморіальних акцій долучається все більше патріотичної молоді, представників Всеукраїнського товариства «Просвіта», студентства.

2024 рік став знаковим для Харкова – місто отримало вулицю Професора Отамановського. Співробітники Центру медичного краєзнавства провели підготовчу роботу та подали документи міському голові з проханням увічнити пам'ять В. Отамановського. Напередодні відзначення Дня пам’яті Героїв Крут Харківська міська рада VIII скликання затвердила Перелік об’єктів топонімії, які підлягають перейменуванню, та одноголосно прийняла рішення щодо появи в нашому місті вулиці професора Отамановського. Нею стала колишня Коломенська, неподалік якої жив і працював Валентин Дмитрович.

9 березня 2024 року науковий консультант Центру професор Ігор Робак став учасником програми «Харківські історії» з Філіпом Диканем на радіо «Накипіло», де розповів широкому загалу про постать В. Отамановського. Тішить, що ім’я справжніх героїв не тільки повертається на мапу нашого міста, а й становиться символом боротьби за незалежність.

Олена Миколаївна Дмитрієва,

головна бібліотекарка відділу «Україніка» імені Т. Г. Шевченка Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка

Цифровий біобібліографічний ресурс «In memoriam: Некрологи харків'ян – джерело краєзнавчих біографічних студій»

Біографістика є важливою складовою історичної науки, а некрологи — одним із ключових інформаційних джерел біографічних досліджень. Крім власне фактів біографічного характеру вони часто містять відомості про здобутки й заслуги певної особи у професійній та/або громадській діяльності, оцінку її сучасниками. Навіть якщо це просто повідомлення про смерть, сама присутність некрологу в періодичному виданні свідчить про певну значимість померлого.

З 2023 р. у Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка реалізується цифровий біобібліографічний ресурс «In memoriam:

Некрологи харків'ян – джерело краєзнавчих біографічних студій» (https://nekrolohy.blogspot.com). Його мета – ввести до обігу дослідників біографічні відомості як про відомих, так і про мало знаних нині місцевих діячів.

Головна складова ресурсу – повні тексти некрологів, а також близьких до них за змістом повідомлень про смерть, відспівування чи поховання, надгробних промов, пам'ятних статей тощо.

Кожний допис має таку структуру:

• заголовок (прізвище, ім'я, по батькові особи. Якщо в некролозі не наведено ім'я та по батькові, ініціали по можливості розкриваються за допомогою інших джерел, вказаних у примітці);

• основні відомості про особу (професія, деякі посади);

• бібліографічний опис некролога;

• текст некрологу;

• примітка (джерела відомостей про ім'я та по батькові особи);

• ключові слова, сформульовані на підставі тексту некролога (сфера діяльності особи, заклади, адреси, прізвища, місце відспівування чи поховання, географічні назви).

Джерелами некрологів насамперед є місцеві газети та журнали, а також збірники, періодичні видання з інших регіонів України, видання української діаспори. Більшість текстів представлені цифровими копіями (скан або фото). Якщо фізичний стан періодичного видання не дозволяє зробити якісну цифрову копію, матеріал подається в текстовому форматі.

Хронологічні рамки проєкту охоплюють XIX–XX ст., проте у майбутньому видається можливим їх розширення до XXI ст. Критерієм відбору матеріалів є зв'язок особи з Харківщиною (губернією чи областю): народження, освіта, робота упродовж усього життя або в певний період, смерть. Оскільки серед некрологів радянської доби значна частина публікацій стосується державних і партійних діячів, вважаємо за потрібне подавати матеріал максимально повно, адже практика бібліотечної роботи свідчить про їх актуальність та затребуваність у наукових дослідженнях.

Для втілення ресурсу обрано сервіс Blogger. Враховуючи специфіку подання інформації (неструктурована стрічка дописів), для оптимізації пошуку застосовано мітки (стать, рік смерті та прізвище особи), наприкінці кожного допису наведено ключові слова. В окремому розділі подано бібліографічні відомості про наукові рецепції цього жанру.

Проєкт є продовжуваним і постійно доповнюється новими матеріалами, і до його наповнення останнім часом долучилися деякі історики та бібліотекарі.